

EVROPSKI PARLAMENT

2004

2009

Dokument zasedanja

24.10.2007

B6-0400/2007 }
B6-0401/2007 }
B6-0403/2007 }
B6-0404/2007 }
B6-0405/2007 } RC1

PREDLOG SKUPNE RESOLUCIJE

v skladu s členom 108(5) Poslovnika, ki ga vlagajo:

- Joseph Daul, Lutz Goepel, Neil Parish, Struan Stevenson, Esther De Lange, Carmen Fraga Estévez, Esther Herranz García, Elisabeth Jeggle, Mairead McGuinness, James Nicholson in Agnes Schierhuber v imenu skupine PPE-DE
- Luis Manuel Capoulas Santos v imenu skupine PSE
- Niels Busk, Kyösti Virrankoski, Willem Schuth, Ona Juknevičienė in Danutė Budreikaitė v imenu skupine ALDE
- Adam Bielan, Sergio Berlato, Janusz Wojciechowski, Gintaras Didžiokas, Andrzej Tomasz Zapałowski, Liam Aylward, Zdzisław Zbigniew Podkański, Ewa Tomaszewska, Zbigniew Krzysztof Kuźmiuk, Ryszard Czarnecki in Mieczysław Edmund Janowski v imenu skupine UEN
- Friedrich-Wilhelm Graefe zu Baringdorf v imenu skupine Verts/ALE

in ki nadomesti predloge naslednjih političnih skupin:

- PPE-DE (B6-0400/2007)
- PSE (B6-0401/2007)
- ALDE (B6-0403/2007)
- UEN (B6-0404/2007)
- Verts/ALE (B6-0405/2007)

o rasti cen živil in krme

RC\691773SL.doc

PE396.037v01-00}
PE396.038v01-00}
PE396.040v01-00}
PE396.041v01-00}
PE396.042v01-00} RC1

SL

SL

Resolucija Evropskega parlamenta o rasti cen živil in krme

Evropski parlament,

- ob upoštevanju člena 33 Pogodbe o ustanovitvi Evropske skupnosti,
  - ob upoštevanju svoje zakonodajne resolucije z dne 26. septembra 2007 o prahi za leto 2008,
  - ob upoštevanju člena 108(5) svojega poslovnika,
- A. ker so svetovne cene žita v zadnjih mesecih močno narasle in ker so se javne in zasebne zaloge žit zmanjšale na najnižjo raven v preteklih 40 letih,
- B. ker naj bi bilo po zadnjih ocenah letnega pridelka žita v državah EU-27 za približno 8 milijonov ton manj kot lani,
- C. ker je pridelek za leto 2006 znašal le 265,5 milijona ton, kar pomeni, da je za letošnjo intervencijo ostal en milijon ton,
- D. ker so slabe vremenske razmere, predvsem suše in poplave, ki so verjetno povezane s podnebnimi spremembami, vplivale na svetovno oskrbo z žitom;
- E. ker v večini držav članic EU ni mogoče potrditi neposredne in dolgoročne povezave med dviganjem in padanjem cen nekaterih izdelkov ter povpraševanjem po biogorivu, vendar je treba vseeno poudariti, da v državah, kot so Združene države Amerike, aktivna politika za spodbujanje pridelave koruze za proizvodnjo bioetanola neposredno vpliva na cene krme in živil, in ker je to potrdila Organizacija za gospodarsko sodelovanje in razvoj,
- F. ker Organizacija za gospodarsko sodelovanje in razvoj v svoji študiji iz septembra 2007 o posledicah proizvodnje biogoriva za svetovno varnost preskrbe s hrano in biološko raznovrstnost opozarja, da bi lahko zaradi tekmovanja za zemljišča in vire za proizvodnjo hrane in krme na eni strani ter gorivo na drugi strani cene živil tako narasle, da bi bil ogrožen dostop najrevnejših ljudi in regij do hrane;
- G. ker svetovno povpraševanje po živilih narašča hitreje od oskrbe, nenazadnje ker se zaradi vse večjih dohodkov v rastočih gospodarstvih, kot sta Indija in Kitajska, in rasti prebivalstva naglo povečuje povpraševanje zlasti po mesnih in mlečnih izdelkih in posledično tudi po krmu,
- H. ker je preskrba s hrano več kot 854 milijonov ljudi še vedno negotova, od teh pa jih približno 820 milijonov živi v državah v razvoju,
- I. ker maloprodajne cene živil ne sledijo življenjskim stroškom, prodajne cene na kmetijah pa ne dohajajo maloprodajnih cen,
- J. ker večja veleprodajna podjetja in majhno število velikih trgovcev na drobno, ki delujejo v EU, pomembno vplivajo na oblikovanje cen živil, njihova koncentracija pa je tako velika, da

RC\691773SL.doc

PE396.037v01-00}
PE396.038v01-00}
PE396.040v01-00}
PE396.041v01-00}
PE396.042v01-00} RC1

imajo v primerjavi s proizvajalci prevladujoč položaj,

- K. ker se z vse višjimi cenami krmnih mešanic večajo stroški proizvodnje v živinorejskem sektorju;
- L. ker se je v zadnjih 15 letih skupna kmetijska politika močno spremenila zaradi pritiska evropske družbe in njenega rastočega gospodarstva in ker imajo kmetje zaradi ločitve neposredne pomoči od pridelave možnost, da se odzovejo na signale, ki jih daje trg;
- M. ker je v členu 33 pogodbe o ES določeno, da je cilj skupne kmetijske politike zagotoviti redno preskrbo, ki bo potrošnikom na voljo po sprejemljivih cenah,

Praha

- 1. pozdravlja nedavni sklep kmetijskih ministrov EU o sprejetju predloga Komisije o odložitvi obveznosti glede prahe za leto 2008;
- 2. je seznanjen z ocenami Komisije, da se bo zaradi te poteze sprostilo približno 2,9 milijona hektarjev za proizvodnjo žita, kar bo povečalo pridelek naslednjega leta za približno 10 milijonov ton;
- 3. obžaluje, da Svet ni sprejel predlogov sprememb Parlamenta za odložitev prahe tudi za leto 2009, in pričakuje, da bo to vprašanje ponovno obravnavano na bližnjem "zdravstvenem pregledu" skupne kmetijske politike;

Proizvodnja živil in maloprodaja

- 4. je seznanjen z nedavno pripombo komisarke Fischer Boel, da lahko cene mesa in mesnih izdelkov zaradi večjih stroškov, povezanih s krmo, v letu 2008 narastejo do 30 %;
- 5. ugotavlja, da povišane cene mleka v letu 2007 omogočajo majhno, a nujno potrebno povečanje prihodka pridelovalcev mleka, vendar povzročajo težave za potrošnike in otežujejo pridobitev potrebnih mlečnih izdelkov za oskrbo šol in bolnišnic;
- 6. z zaskrbljenostjo opaža, da morajo evropski proizvajalci perutnine v primerjavi s preteklim letom plačati od 40 do 60 % višjo ceno za krmo, zlasti ker ta predstavlja približno 60 % vseh njihovih stroškov;
- 7. močno poudarja, da je strošek surovin razmeroma majhen v primerjavi s celotnimi stroški mnogih živil, zlasti predelane hrane, in da kljub nedavni rasti cen pšenice z njo povezani stroški še vedno predstavljajo manj kot 10 % maloprodajne cene štruce kruha v Združenem kraljestvu in manj kot 5 % francoske štruce v Franciji;
- 8. poziva Komisijo in države članice, naj analizirajo razlike med cenami na kmetijah in tistimi, ki jih zaračunajo večji prodajalci na drobno; poudarja zlasti, da bi Komisija morala preučiti učinek koncentracije v sektorju na drobno, zlasti kadar ta škodi malim proizvajalcem, malim podjetjem in potrošnikom, ter uporabiti zakonita sredstva, ki jih ima na voljo, kadar ugotovi zlorabo tržne moči;

9. poziva Komisijo, naj odobri vnaprejšnja neposredna plačila živinorejcem, zlasti tistim, ki so jih prizadeli izbruhi bolezni (npr. bolezen modrikastega jezika), saj lahko imajo zaradi višjih cen krme resne likvidnostne težave,

Biogorivo

10. poudarja, da se trenutno le majhen delež proizvodnje žit EU namenja za proizvodnjo biogoriva ter da bi za uresničevanje ciljev EU, povezanih z biogorivom, leta 2020 še vedno potrebovali le 15 % obdelovalnih površin EU;
11. ugotavlja, da se je površina, na kateri se v EU pridelujejo energetske rastline, od leta 2004 povečala za desetkrat na 2,84 milijona hektarjev;
12. poudarja, da so biogoriva trenutno edini nadomestek za fosilna goriva, ki so na trgu na voljo v večjih količinah, a so v primerjavi s fosilnimi obnovljiva in lahko pripeljejo do bistveno manjših emisij toplogrednih plinov;
13. ugotavlja, da se ob uporabi tone žit za proizvodnjo bioetanola v EU do 40 % te količine v obliki stranskih proizvodov vrne v sektor živalske krme;
14. poziva Komisijo in države članice, naj vseeno bolj spodbujajo uporabo in proizvodnjo druge generacije bioenergije, ki zajema predelavo gnojil in kmetijskih odpadkov, ne pa osnovnih kmetijskih proizvodov;
15. poziva Komisijo, naj izvede oceno vpliva na okolje in varnost preskrbe s hrano, pri čemer bo upoštevala obstoječe tekmovanje za zemljišča in vire med proizvajalci živil in rastlinskih goriv ter zajela tudi vpliv podnebnih sprememb in ukrepe, s katerimi bo mogoče preprečevati nadaljnje izčrpavanje virov za proizvodnjo živil;

Uvoz in izvoz

16. z zaskrbljenostjo opaža, da so se stroški krmnih mešanic povišali za 75 EUR na tona in zaradi hudega pomanjkanja krmnega žita še vedno naraščajo, kar pomeni dodatnih 10 milijard EUR za živinorejsko industrijo EU;
17. je seznanjen z izjavo z zadnje seje Sveta za kmetijstvo o oblikovanju predloga za odstranitev uvoznih dajatev za žita v letu 2008, da bi tako obvladali težavne razmere v živinorejskem sektorju, zlasti v sektorju prašičjega mesa;
18. poudarja, da bi takšne odločitve lahko dejansko oslabile pogajalsko stališče EU o dostopu na trg na pogajanjih Svetovne trgovinske organizacije;
19. poudarja, da ta odločitev ne sme vplivati na druge sektorje, kot je sektor riža;
20. zavrača vsakršne ukrepe glede določanja kvot in tarif za kmetijske proizvode EU;
21. zahteva, da za subjekte iz tretjih držav velja enako strog nadzor kot za proizvajalce EU;

RC\691773SL.doc

PE396.037v01-00}
PE396.038v01-00}
PE396.040v01-00}
PE396.041v01-00}
PE396.042v01-00} RC1

22. poziva Komisijo, naj naredi popis morebitnih ukrepov za uravnavanje dobave in varnosti preskrbe s hrano, s katerimi bi se lahko izognili nadaljnji skrajni nestabilnosti cen živil in krme ter nevzdržni konkurenci med proizvajalci živil in goriva;

Svetovna negotovost glede preskrbe s hrano

23. se zaveda, da zmanjšane svetovne zaloge hrane resno vplivajo na države v razvoju z nizkimi prihodki, kjer primanjkuje hrane, skupni strošek uvoza žit za te države naj bi se v letih 2007 in 2008 bistveno zvišal, in sicer na 28 milijard ameriških dolarjev, kar je največ doslej, celih 14 % več od lanskega že tako visokega zneska;

24. ugotavlja, da bodo države v razvoju skupno porabile rekordnih 52 milijard dolarjev za uvoz žit;

25. poziva Komisijo, naj natančno preuči učinke pomanjkljive preskrbe z žiti in oljnicami na najbolj občutljive proizvajalce in potrošnike živil v EU in tretjih državah ter predlaga instrumente in ukrepe, s katerimi bi preprečili motnje v preskrbi s hrano in inflacijske učinke nadaljnjega zviševanja cen;

26. poziva Komisijo, naj podrobno analizira trende na svetovnem trgu, vključno z vse večjim povpraševanjem po živilih v državah v razvoju, da bi v okviru "zdravstvenega pregleda" skupne kmetijske politike preučili oblikovanje stalnega mehanizma za primerno oskrbo trga v prihodnosti;

27. naroči svojemu predsedniku, naj to resolucijo posreduje Svetu in Komisiji.